

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI.

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.
NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18.

La pobre *Esquilla de la Torratxa* uneix la seva veu a la de aquella famosa campana, desitjant fer coro ab ella sempre més, aixís en los dias de las recordansas gloriosas, com en lo dels combats y de las lluitas empenyadas.

Tortellá es un poble petit y es al mateix temps un gran poble. Un grapat de valents, 35 homes ván resistir durant més de 30 horas l' atach formidable de més de 2000. Aquests ván incendiar la vila, ván saquejarla, ván violar a las donas, ván amenassar assassinarlas al davant de aquells si no 's rendian..... y a pesar de tot, los voluntaris de Tortellá no ván rendirse.

Leónidas ab lo seu grapat de espartans ván sucumbir en las Termópilas. Los fills de Tortellá ván resistir y ván vencer.

¡Gloria eterna a aquells valents fills de la montanya!

Tortellá es una vila abont a més d'estimarse la llibertat se cultiva un modest treball, la fabricació de cuberts de fusta. Allí s' elaboran totas las culleras, forquillas y llosas que 's gastan a la montanya.

Jo desitjo, donchs, que si may la nostra desgraciada nació arriba novament a trobarse victima de la guerra civil, aixís com a l' any 1873 ab una cullerada no més ván tenirne prou per desferse del absolutisme, en lo successiu los hi basti una forquilla per ennastarlos a tots.

P. R.

UN PLAT D' ESTOFAT.

En Sento es mitj valenciá, mitj aragonés y mitj catalá: procedeix de un poble del Nort de la provincia de Castelló y parla las tres llenguas de las tres provincias.

Es fornit y sapat.

—Quan vento una bofetada a algú, diu y es veritat, tinch de anarhi ab molt cuydado.

¿Saben perquè?

Perque la mà l' hi pesa molt, y sense voler es capás de treure un ull, aixafar un nás ó arrencar una orella. Després l' assumpto vá als tribunals, y com que la llei no 's fá cárrech del pés de la seva mà, tot son questions y mals de cap.

En Sento ha vingut a Barcelona per negocis, vestint lo trajo de la seva terrica, que las costums del poble hont s' ha nascut no 's deixan quan un hom se las estima.

Després de rodar de un cap a l' altre de Barcelona, allá a mitj dia té gana, y 's fica a la primera fonda que troba. Era una fonda de sisos.

**

Tots vostés haurán estat en aquesta classe d' establiments.

Alguns quartos ab arcova convertits en menjadors, més aviat bruts que nets: una petita estanteria ab forats que guardan los toballons dels parroquians: algunas taulas ab estovallas tacadas de vi: dos ó tres mossos en mànigas de camisa, corrent de la taula a la cuyna, prenentse molta franquesa ab la concurrencia, cantant los plats que 's demanan y sortint ab deu ó dotze raccions l' una sobre de l' altre que ni en Trewey las aguantaria, y finalment uns perfums d' escudella de pobre que impregnan tota l' atmosfera.

Allá s' hi reuneix una concurrencia la més abigarada: l' escribent de notari y l' estudiant; lo solteron de pochos recursos y l' foraster que viaja ab economia, y altres cent tipos per l' istil, que ab la boca plena conversan y disputan ab veu alta, armant una tabola espantosa.

Lo mosso es lo tipo que sobresurt: ell parla ab l' un, fá una brometa ab l' altre, intervè en totas las conversas, y d' en tant en tant al cantar los plats, se permet dir:

—«Mitj plat de secas, per un senyor qu' está molt magre» ó be «Un plat d' escudella per un senyor que 's porta l' pá.» La concurrencia riu y la cosa no passa d' aquí. Lo mosso s' estufa, perque 's creu que en quan a gracia ningú l' guanya, y fins se figura que ell sol sosté l' establiment, y que si arribava a anarse'n la fonda hauria de plegar.

Quan en Sento vá asseure's a una taula qu' estava sola, lo mosso que vá acostárseli per preguntarli lo que se l' hi oferia, a totas las gracias indicadas, reuñia la de anar tot arriusat.

—¿Qué vol? vá dir y ab molta rapidés exclamá: Hi ha arrós ab peix, sopa de caldo, escudella d' arrós, fideus, macarrons, betas.

—Trae betas, exclamá en Sento parlant en castellá. Y l' mosso anantse 'n cap a la cuyna, digué:—Un plat de betas per un cabás.

La cosa no tenia cap gracia; pero la concurrencia mirantse a n' en Sento vá esclafir la riatta. En Sento tranquil, ab tres minuts vá vuydar lo plat.

—Are si vol carn d' olla, costella, cap y pota de badella, tripa, bou a la doba.

—Trae buey a la doba. Y torna l' mosso:—Un plat de bou a la doba per un cabás.

Novas riallas, nova serietat de 'n Sento. —¿Qué més menjará? ¿Vol fricando, cap y pota de badella, una costella, peix ab such...

—Trae pescado, digué en Sento. —Un plat de peix ab such per un cabás.

Inútil es dir que la gent vá tornar a riure y que en Sento vá guardar la seva actitud imperturbable.

—Y are ¿qué més vol? ¿Vol estufat? —Si, digué en Sento: trae estofado.

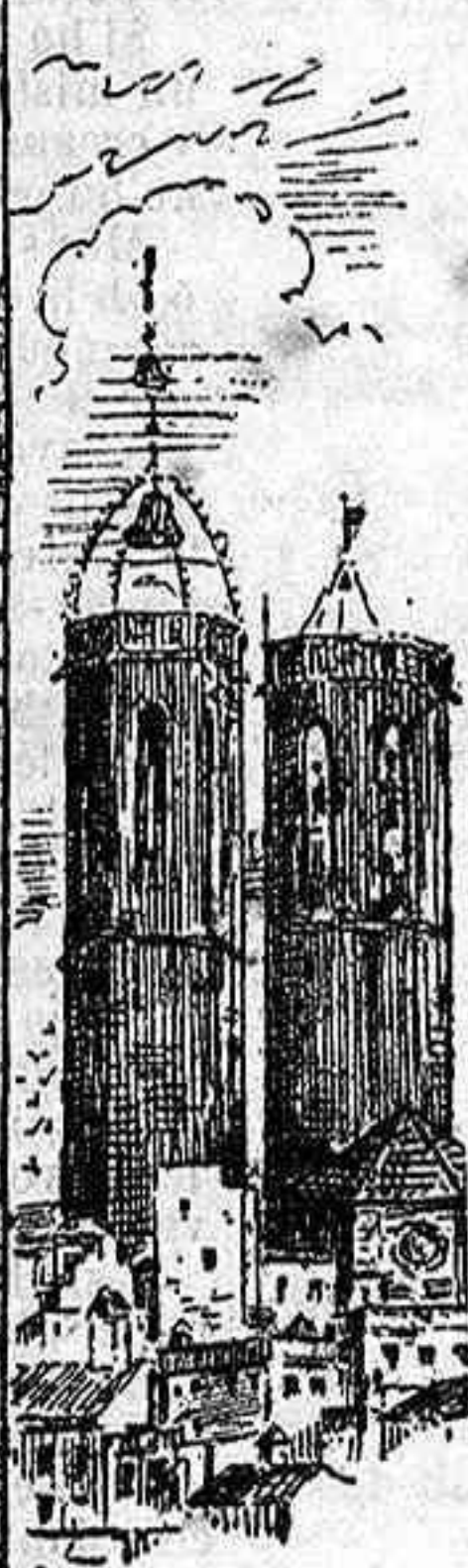
¡TORTELLÁ!

Ab molt gust ressenyariam las festas, que per commemorar la gloriosa defensa que vá fer Tortellá en 21 y 22 agost de 1873, acaba de celebrar la heróica vila; pero 'ns falta temps, espay y sobre tot la llibertat necessaria, considerant que l' *Esquilla de la Torratxa* no es un periòdich polítich.

Però aixís y tot, celebrant l' heroisme allá hont se troba y considerant la defensa de Tortellá com una página gloriosa de la historia contemporánea, hem de felicitarlos de que aquells valents montanyesos no solament sápigam lluitar ab bravura, sino recordarse piadosament dels que moriren en aquellas heróicas jornadas y enaltir degudament la gloria que tots plegats conquistaren.

Balls, música, iluminacions, enramadas, domassos y colgadas, una missa de difunts, una manifestació al cementiri, concerts, discursos, un banquet patriòtich, y sobre tot, la repentina idea, comensada a realisar de erigir un monument en la plassa de la vila que eternisi la fama conquistada per Tortellá, tot aixó vá posarse en práctica en demostració del entusiasme dels montanyesos.

Una campana esquerdada per las balas carlistas tocava a somaten.

—Una ració d' estufat per un cabàs.

Y ja tornava 'l mosso ab lo plat d' estufat a la mà, tot balandrejantse ab aquell aire de tant se me 'n dona, y duravan encare las riattlas del públich, quan en Sento sense moure's de la cadira, posantli la mà dreta al clatell y l' esquerra sobre la mà ab que aguantava 'l plat, l' hi digué:

—Ché, aqueixe estofat tu te 'l mincharás.

Y en menos temps del que 's necessita per contarho y sense fer casi 'l menor esforç, la cara del mosso y 'l plat van tenir un xoque: lo plat va ferse mil trossos, la cara se l' hi va omplir de sanch y 'ls rissos del cabell de salsa.

Los concurrents van alsarse, per descompartirlos no hi havia necessitat: ni en Sento feya cap forsa, ni 'l mosso gosava a moure's. Una dona va sortir al balcó cridant assistència: va pujar la policia, y quan va ser dalt, lo mosso ja era a rentarse, y en Sento tot tranquil, rosegava una crosta de pa y bevia un trago.

—¿Qué es eso? va preguntar un dels polissons. Y en Sento ab molta naturalitat va explicar l' escena tal com havia passat: y 'ls concurrents, aquells mateixos que reyan ab las gracias del mosso, tots van donarli la culpa, y fins algú va dir:

—L' hi está bé, perque es un insolent que 's pren massa llibertats.

La policia va retirarse, y en Sento va picar de mans, y va demanar un préssech.

L' altre mosso ab molt respecte va servirli. En Sento va ferne talls, va tirarlos al vas y se 'ls anà menjant tranquilament pescantlos de un a un ab lo ganivet. Acabá: 's passá 'l toballó pels llavis, y cridá al amo.

—¿Quánt es aixó? Còntimeho tot, l' estofat y 'l plat. Apesar de que l' amo era també dels que reyan, cridá:

—Tonil

Comparesqué 'l primer mosso, ab la cara neta, 'l cap ple de salsa y groch com la cera.

—Lo plat y l' estufat los pagarás tú. ¿Entens?... Y avuy mateix, agafas los trastets y t' buscas amo. Els massa divertit per servir aquí a casa mèva.

En Sento va pagar lo que l' hi demanavan, y al anarse'n s' acostá al mosso y l' hi digué ab véu baixa:

—Che, are no t' penses tu que yo t' hache prés per sorpresa: si vols, a qualsevol hora m' trobarás: tú ab arma blanca y yo no més que ab los punys.

Lo mosso bromista no va tornar resposta.

P. DEL O.

LA CANSÓ DEL MANYÀ.

DEDICADA A MON AMICH CAMILO CASANOVAS (DEL MATEIX OFICI)

Salut y feyna.

I.
Ab la cara enmascarada, molts cops semblo un carboner: la donsel·la a qui jo estimo sempre m' diu que no hi fá res, que no es tan gran l' enmascara que puga tacarme 'l cor, y que mereixo una reyna, perque del ferro 'n faig or.

Halagat ab tals elogis, crido fargant ab afany: ¡Déu que m' dóna salut y feyna y fontadas y balls d' any!

II.
Del dematí fins al vespre donó molestia als vehins; mes tinch la consciencia neta perque ho faig ab molts bons fins. Cerco un dot per ferne ofrena a la que m' té 'l cor robat, y m' diu sempre que m' estima mes que vagi enmascarat. Com que tinch cofoya a n' ella, dich quan escolto un regany: ¡Déu que m' dóna salut y feyna y fontadas y balls d' any!

III.
Los senyors no m' fan enveja ni tampoch me 'n poden fer. Si els portan b' rret de copa, barret porto jo també. Quan a las festas m' endresso, tothom me diu que faig goig, y al costat de ma promesa fins m' apar que m' torni boig. Sent al dilluns, cop de llima a la feyna no hi ha engany: Per xó vull «salut y feyna y fontadas y balls d' any.»

IV.
Quant lo ferro tréu guspiras a semblansa d' un cohét per los cops que jo l' hi dono, m' ho contemplo satisfet. Que 'l martell fá poca via, donchs deivémo; y vinga 'l mall que per mí son raigs de gloria las guspiras del treball. Si a la carn quiscuna m' toca

no me 'n sento greu ni dany; ¡Feyna y salut, goijós crido, y fontadas y balls d' any!

Lo jorn que marit ne sia ¡Quin orgull seré per mí! Tindré a casa una manyana més hermosa qu' un mall. Ella rebrá los encárrechs, jo de sa boca 'ls rebré y quan podré dirme pare en ma casa un cel tindré. Si la feyna may me manca tenint dona, fills y guany, ja no vindrán a ma pensa més fontadas, ni balls d' any.

PERE POBLADOR.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Passém una rápida revista que la senmana no mereix una detenció especial, ni per la cantitat de cosas novas, ni per la calitat de las mateixas. La calor apreta y 'ls empresaris tot just fan lo viu viu. Hi ha molta gent a fora, buscant aire pur y fresch, y dels que s' han quedat no tots van al teatro, los uns per estar molt ocupats, y 'ls altres per tenir molt desocupada la butxaca.

Comensém per lo Tivoli consignant que després de haber despedit al hércules Battaglia, que fins fá poch havia sostingut a la empresa sobre las espatllas, ha girat la vista endarrera, trobant que la *Criada* es encare aquella xicota aixeribida que sempre fá riure al públich, y que 'l *Rellojete del Montseny* es un rellojete de repetició, que dona las horas y.... hasta los cuartos, com deya un castellá.

Al Retiro la Civili continúa donant a coneixe las obras principals dels ingenis madrilenyos. Entre ellas hem vist *La Torre de Talavera* escrita ab molta gallardia. La companyia catalana ha estrenat un arreglo de 'n Pere Anton Torres que 's titula *Del ball al bany*, tant ple de xistes y ben versificat que 'l públich s' hi fá cada nit un panxó de riure. Respecte al benefici de la simpática Canetta, que tant se fá aplaudir lo mateix quan balla que quan saluda al públich, haurém de parlarne la senmana entrant.

Després del *Faust* la companyia d' ópera del Espanyol ha posat *L' Africana*. Non *raggionam di lor* diré dirigintme a aquells artistes, successors del Dante. Desigualtat en lo conjunt, pocas forsas en algun artista, incapacitat del escenari, pobresa en las decoracions y aparato escénich; alló va ser una *Africana* d' istiu. A pesar de tot jo 'n prenhí la bona voluntat y aprecio 'ls esforços y bons desitjos de la empresa y de alguns artistas. Tal vegada si aquestos baixan de la altura a que han volgut colocalse y olvidan a Meyerbeer y Gounod, per acudir a Bellini y Donizetti, serán més afortunats. De bona fé jo 'u desitjaria.

Al Circo equestre lo clown Pinta y un gos sabi y un burro, sabi també constituheixen la novetat de la senmana. Lo gos munta a caball y fá exercicis com lo millor artista del género, saltant y tenintse dret. En quan al burro no hi vist may un animal més intel·ligent. Balla la polca, marxa 'l pas, se ten dret, s' ajénolla, saluda y salta. No l' hi faltan sino las alas per veure a un burro volar.

—Mira noy, deya una mare al seu fill: lo mestre diu que sempre serás un burro. Burro per burro, t' portaré al clown Pinta, a veure si t' ensenya alguna cosa.

N. N. N.

LA MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS DE HOMES CÉLEBRES.

A Fransa 's tracta de erigir una estatua a Beranger. La mereix l' ilustre autor de las aixeridas y populars cansons que per tot lo mon se llegeixen y s' admiran.

Pero de segur que si ressucitava, Beranger, que tenia una gran modestia, 's ruboritaria davant de la seva estatua.

Una anécdota de Beranger.

L' autor de la *Marsellesa*, Rouget de l' Isle, l' any 30 se trobava sumit en la major miseria, y Beranger interessantse pel seu company a pesar de que may havia demanat res per sí mateix, se presentá a Lluís Felip y l' hi suplicá que concedis una pensió al ilustre autor de *La Marsellesa*.

La pensió, y la creu de la Legió de honor va ser otorgada a Rouget de l' Isle.

Beranger temerós de ofendre al seu amich donantli la bona noticia, ja buscar una manera delicada de posarla en son coneixement, y l' hi parlá en las següents paraulas:

—La teva *Marsellesa* 'l govern acaba de declararla de utilitat pública, y ab aquest motiu lo govern te la subvenciona ab un tant cada mes.

Quan va morir lo marquès de las Marismas, un amich del primer Rostchild va preguntarli:

—Sab vosté quina fortuna deixa 'l marquès de las Marismas?

Rostchild va respondre que no, movent lo cap.

—Deixa 80 milions de franchs.

—Pobret, exclamá 'l gran capitalista; no creya jo que estés tant a la última pregunta.

Las lletras espanyolas acaban de perdre una de las sévas glorias més legitimas, lo vell Hartzembusch. Fill de un cadiraire alemany que s' establí a Madrit, desde molt jove s' entregá al cultiu de las lletras. Lo magnífich drama *Los amantes de Teruel* va obrirli las portas de la celebritat.

Y no obstant, may del mon va presenciari una sola de las ovacions que al seu nom tributava 'l públich.

Avants d' escriure *Los amantes de Teruel*, havia donat a l' escena alguna obra menos important: era molt jove y volia presenciari l' efecte que causaria en lo públich.

L' obra va ser xiulada y 'l poeta va afectarse tant, que jurá no assistir al teatro 'l dia del estreno de cap més de las sévas produccions.

Fins a la mort ha mantingut la seva paraula.

À TANNER.

¡Tanner! jo es saludo ab goig gastronómich; (no es agravi) no sé si saludo a un sabi ó bé si saludo a un boig.

Perque aixó de dejunar quaranta dias seguits un home, als Estats Units... no 'ns ho podem empassar. ¡Tants dias sens aliment! ¿a qui dimontri li acut si no a un inglés testarut aquest estrany pensament?

Aquestas provas mortals no son una bogeria! veyam: ¿de qué 'ns serviria lo posar dents y caixals?

Si ho féu sols per descubrir un misteri natural y creas un nom immortal, no ho podréu pas conseguir.

Més si ho féu per... (ab lo vel ó ab la capa de la ciencia) conmour a la providencia per conquistar milló 'l cel.

Allavors si, podrá ser que us canonisi 'l vicari, sent escriure al calendari: Lo cor-secat sant Tanner.

Ay! tant de hò os imitessin freres, bisbes, capellans... per voler tots esser sants; y morts, los canonisessin!

Mes per 'quests, es molt estrany lo que ha fet vostre sanderi; no ho es tant pe 'l Magisteri que aquí dejuna tot l' any.

Si voléu, tenint consól y sens imposas cuaresma, morirvos de fam y d' esma venfu: feus mestre espanyol.

Y si al contrari; véleu morir ab la panxa en ristre, feus capellá ó bé ministre d' aquí Espanya; hi moriréu.

Permetéme que os sa ndi entretant y entussiasmat vos proclami l' advocat ¡Patró dels mestres de estudi!

JUAN GUINART MONCERDÁ.

ESQUELLOTS.

Lo Sr. Durán, gloriós arcalde de Barcelona, ha comensat a ensajar un estil de tenir a ratlla als periodistas, que, francament, m' enamora.

Dias endarrera va emprendre a un redactor del *Diluvio* que anava a cala Ciutat, va ferlo seguir al seu despaig, allá va detenirlo després de preguntarli qui era l' autor de un suello, y després va posarlo en llibertat.

Per supuesto, ab disguetos com aquestos, al redactor l' hi va venir un tremolor qu' encare no ha tornat en sí. Sört que duya un botiquin homeopátich y va ausiliarse instantáneament, sino era fácil que tingües una tarrabastada.

Deixinse de un arcalde que aspira a ser governador de provincia.

Després d' aixó 'ns permeterém donar un concell al *Diluvio*.

Y es lo següent: «que no siga ja may més *Diluvio*, sino pluja menuda, suau y benéfica que regui y fecundi las carabasseras de la casa gran.»

Als periòdichs carlins que han obert una subscripció per comprar un nou Toisò al Ase d'oros los hi han picat los dits.

Are alguns de aquestos periòdichs han suprimit la paraula Toisò, y tractan de comprarli un collar. Tractantse de l' Ase d'oros, jo proposo que a més del collar l' hi comprin unas morrallas.

Un periòdich explica 'l següent cas:

«A Bilbao l' hi ha succehit a un pescador un cas molt raro. Vá tirar l' am y al poch rato vá agafar una petita anguila. Quan la tenia a flor d' aygua vá venir una anguila més grossa y se la vá englutir; y no vá tenir temps de treure las dugas anguilas y vá compareixre un congre de 40 a 50 lliuras y 's vá tragar a la segona anguila.»

—Y qué més? preguntará 'l lector.

—Després, dich jo, vá venir lo públich y llegint lo periòdich que ho portava, vá tragarse la noticia.

De certa presò ván escaparse dos presos a dos quarts de dugas de la tarde.

¿A dos quarts de dugas de la tarde? ¿Quin atreviment!

Y a pesar de tot, ¿quina hora volen millor?

Es l' hora en que tots los fanals están apagats.

Ja ha sortit un espanyol que farà la pols a n' en Tanner. Es un manxego y fá dugas postas.

L' una consisteix en estarse no 40, sino 100 dias, sense beure més qu' aygua; y l' altre en passar lo resto de la vida menjantse diariament dos pans, una arroba de peix del Guadiana, espinas y tot, mitja arroba de vi y un xocolate demati y tarde acompanyat de una lliura de melindros.

Lo Tanner espanyol reuneix l' extrém de la barra y l' extrém de l' abstinencia, tot a gust del consumidor.

Lo govern ha demanat als bisbes que 's descontin un tant del sou per contribuir a las cargas del estat.

Un bisbe, 'l de Plasencia vá respondre que no podia ferho.

Aquest bisbe no hauria de serho de Plasencia, sino de Com-plasencia.

A América fan y desfán als ministres de una manera que faria riure si no arribés a fer hástima.

Després de una revolució, a un individu que may se 'n havia vistas de més frescas ván nombrarlo ministre de Marina.

Pochs dias després del seu nombrament havian d' enviar una expedició a un port del territori y 'l nou ministre vá cridar al comandant de l' esquadra que no tenia més que una mala goleta.

—Es precis, vá dirli, que aquesta tarde mateixa prengui a bordo dos mil homes.

—Pero Sr., digué 'l comandant, permetim observarli que la goleta no té més que 80 toneladas.

—Bueno, exclamá 'l ministre, deixi las toneladas a terra y embarqui a la tropa.

* *

Aixó 'm recorda 'l ditxo de un ricatxo que ha fet la fortuna a América, 'l dia que al Ateneo barcelonés donava en Bartrina la conferencia sobre l' América pre-colombiana.

—¿Qué vol dir aixó de pre-colombiana? preguntava.

—América pre-colombiana, ván respondreli, vol dir l' América avants de Colon.

—Ay, ay, observá 'l ricatxo plé d' extranyesa, ¿qué ja existia l' América avants de que Colon la descubris?

A Valladolid una dona vá treure un noy de la casa de maternitat, simulant un part.

¿Y perquè dirian que vá simularlo?

Senzillament porque a n' aquella ciutat hi ha una empresa particular que regala cinch duros a las sèvas operarias quan tenen una criatura.

¿La falsificació de un part per una cinquenat?

Confessém que per veure cosas originals no 'ns hém de moure d' Espanya.

Estadística:
A Inglaterra hi ha 17.563 estudis y als Estats Units 18.400.

A Espanya ne tenim 27.000 y pico.

No hi ha més que una diferencia: a Inglaterra y 'ls Estats Units los mestres menjan y ensenyan.

Aquí en cambi 'ls mestres no ensenyan res més que las dents..... quan badallan de gana.

Històrich:
—Ahont vés Joanel?

—Al Retiro, a veure aquest drama nou que 'n diuen La torre del calavera.

—¿Qué sabs l' argument?

—No; pero suposo que 's tracta de aguests corridos

que té algun ranxo per allá al Putxet ó a Sant Ger-vasi.

Al veure que casi tots los amichs de 'n Fontrodona tenen ganas de que 'ls reelegixin, y que 'ls que des-empañan una tenencia de arcaldia se la baratan, per assegurar millor la reelecció, deya un reaccionari:

—Haurian de tornar aquells temps, no més que per nombrar a n'en Fontrodona regidor perpétuo.

Un parell de máximas per acabar:
La primera meytat de la vida s' emplea generalment en embrollar la segona; y la segona en desembrollar la primera.

L' amor desinteressat de certas donas se sembla molt a la franca hospitalitat que 'ns ofereix un gran senyor. Quan vos n' adoneu, tant sols de propinas y regalos heu gastat més que si haguessiu anat a viure a la fonda.

QUÈNTOS.

Un senyor ja entrat en anys fá l' amor a una jamona soltera.

—Jo aprecio las sèvas galanterias, diu aquesta; pero com que soch caprixosa vaig ferme l' ilusió desde molt jove de casarme ab un notari viudo.

—Aixó ray, diu lo senyor; jo tindré una notaria, costi lo que costi, ¿qu' es lo que no faria per vosté?

—Pero aixis encare l' hi fallará una circumstancia.

—¿Quina?

—La de ser viudo.

—Cregui senyora, que feré tots los possibles per serho con més aviat millor.

En lo temps en que las cédulas de vecindat duyan la filiació del individu, l' arcalde de un poble de fora vá detenir a un individu per sospitas.

Examinantli la cedula y confrontant las acotacions, per exemple: *ojos pardos, nariz aguileña, barba cerrada,* etc., arribá al cap-de-vall, que deya: *Señas particulares: Ninguna.*

L' arcalde exclama ab molta formalitat:
—Aquí 'm sembla que l' agafo; a veure, ensenyim aquesta senya particular tot desseguida.

Un jove estrena una comedia y al dia següent se l' hi presenta un literat molt codiciós, demanantli participació en los drets de autor, en calitat de col·laborador.

—Ay, ay, exclama l' autor novell, ¿qué hi ha fet vosté en la mèva comedia?

Resposta del autor dramàtic:
—¿Qué hi he fet, pregunta? Ni he suprimit un acte.

En un café:
Un parroquiá desvergonyat, demana absentia y en lloch de pendre'n una copeta, no més se n' ompla casi 'l vás.

Lo mosso l' interpela, dihentli:
—D. Mariano, ¿per qué s' hi posa tanta absentia?

D. Mariano respon ab molta calma:
—Ay ay, es molt sencill, m' hi poso molta absentia porque m' hi poso poca aygua.

Davant de un tribunal hi compareix un venedor de diaris acusat de feridas causadas a un company.

—¿Quin móvil, pregunta 'l president, vos ha induhit a ferir a un conegut vostre?

—Sr. jutje, sencillament lo desitj de que 'ls diaris portin noticias y tingan interés. Hi ha dias qu' están tant sossos que no 's vén un sol número.

Parlant de un metje, diu un amich seu:
—Desenganyarse, 'l doctor Sotrachs es una notabilitat.

Un altre respon:
—No l' havia sentit anomenar may.

Un rector que está cansat de servir enterros que 'l doctor Sotrachs l' hi proporciona, si es que aquestas cosas poden cansar a un rector, intervé en la conversa y diu.

—Pues a fé, que la fama del doctor Sotrachs, s' exten fins al altre mon.

En un ball públich, una mamá a la seva filla, que no troba casador:

—Noya; sobre tot no perdís de vista a n' aquest senyor ja entrat en anys que porta dol. Mira que podria ser un viudo.

Referintse a un pintor de afició diu un conegut:
—En Regás es un xicot que cultiva la pintura; viu de renda y ho pren com un entreteniment ¿comprens?

En fi, es un xicot que pinta pel seu gust.

Resposta de un crítich mordás:
—Home, ab franquesa; me sembla que valdria més que pintés pel gust dels altres.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Vaig tenir lo *hu dos tersa* porque sè qu' ella tè dot de casarme, y sort perversa, no hi ha *mossa al mon més tot*. Unas voltas tot es festa, m' estima; m' diu: *mono meu*; després cambia, m' detesta y de *hu quarta* com un *hu m tréu*.

UN TYPÉ Y F. DE T.

II.

Si tingués tots los diners que hi ha en la *primera tres* no menjaria arengadas si no *total ofegadas*. Aixó *dos tres* lo padri qu' es un home molt mesquí.

PEPET BRILLANT.

ENDEVINALLA.

Soch de carn y allavors soch la mestressa de la casa; pero si soch de metall sempre vaig apare lada.

UN XATO.

MUDANSA.

La filla de donya Tot que a santa Tot es nascuda d' un mal a la tot pateix y 'l passa tot sense ajuda.

ARAGONÉS CATALA.

TRENCA-CLOSCAS.

Marca de pa.

Ab aquestas paraulas formar lo nom d' una psea catalana.

APRENENT DE XARADAS.

COMBINACIÓ NUMERICA.

Sustituir los pichs ab números que sumats vertical, horizontal y diagonalment donguin un total de 24.

PERE PERA DE CONFITURA.

QUADRAT DE PARAULAS.

Sustituir los pichs ab lletres que llegidas vertical y horizontalment diguin: la 1.ª ralla lo que tenen los animals; la 2.ª un nom d' home; la 3.ª un objecte de cuyna; y la 4.ª un dulce.

MILORD MOFAT.

GEROGLIFICH.

I I V
LLS,

T A
R I C
G F I

OSCURANTISTA.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—*Pretendents.*
2. IDEM 2.ª—*Grabat.*
3. ENDEVINALLA—*Cassola.*
4. MUDANSA.—*Cassa, rassa, massa, bassa.*
5. QUADRAT DE PARAULAS.—*C a s a*
A c á s
S a c a
A s a s
6. CONVERSA.—*Anton.*
7. TRENCA-CLOSCAS.—*Sagunto.*
8. GEROGLIFICH.—*Entre lletres no 's pert res.*

Suscripció per l' ASA D' OROS.

(ACABAMENT.)

Un antich voluntari.—Un nap.

J. G. Z. Capità del batalló «Guías de n Tristany.»—Dos xustas.

S. de B. Tinent de cavalleria del R. Cós de guardias de D. C. de B.—Quatre pessetonas.

L. G. Alferes de la companyia del Pilar de Aragó.—Dos rumbis y dos més per l'oncle.

C. R. O. En proba de afecte á D. C.—Una pela y un petonet.

J. P. C. Pbro. Enemich irreconciliable del liberalisme.—Una missa de pobre.

Condessa de la L.—Déu rals de velló.

J. G. y C. oficial de Administració militar carlista y la seva estimada esposa D.ª Lluçia.—Un duro de pilans.

R. A. Sempre 'l mateix.—Trenta quatre calés.